

Есперантска Младечъ

Органъ на ученичския есперантски съюзъ

2

АПРИЛЪ

ВАРНА,
Печатница „Войниковъ“
1926.

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Есперантската младеж — А. Ф.
  2. Printempo venas -- Vahaba.
  3. Тайната на дълбината — паралел. текстъ.
  4. Раждането на Есперанто — преводъ отъ Есперанто.
  5. Оптимистъ — отъ И. х. Желъзковъ.
  6. Ученич. Еспер. Лига — настоящи и бждащи перепективи — отъ Г. Николовъ.
  7. Около редакцията на „Есперантска Младежъ“ — Mimozo.
  8. Р а з н и.
-

На 4 и 5 май т. г. ще се състоятъ въ Търново I-та Обща Ученико-Есперантска Конференция, и Окръжна на Б. Е. Д.

Есперантисти, готвите ли се за тия светли дати? Да се стечемъ масово! Нека изпълнимъ нашия дългъ!

На настоятели се прави 20% отстъпка.

Всичко да се изпраща на адресъ:

А. Коюмджиевъ, „Войнишка“ 12 — Варна.

Esperantista Gejunularo

Органъ на Ученическия Есперантски Съюзъ

Есперантска младежъ.

Има нещо гнило въ нашия животъ, има нещо което ни гнети, което ни кара да мислимъ, че сме дошли тукъ само да страдаме; има нещо, което ни кара да оплакваме всеки новъ животъ появилъ се на земята и да завиждаме на тоя, който по-рано се отърве отъ страданията. И това, братя не е само утопия или нереално бленуване. Само веднъжъ, веднъжъ само излезте на улицата съ широко отворена душа за страданиято на другитъ и вие ще разберете, че тъй ни мълви действителността. Излезте и се взрете въ очитъ на просека, който протяга къмъ васъ въ изнемога треперлива ржка и чака отзивчиво сърце, което да му помогне и вие ще разберете, че той не е отъ щастливитъ; взрете се въ испитото и бледно лице на оня работникъ, който строи голъма кжща въ която той разбира се нѣма да живѣе, и вие ще почувствувате, че неволята цари въ неговото сърце и домъ. Но не мислете, че има страдания тамъ кждето царува мизерията, и че само тамъ живота е непоносимъ. О не, ето че край васъ минава богат облененъ човекъ, живеоущъ винаги въ охолство, но лицето му носи отпечатъка на грижата, която отдавна е навестила душата му. И вървете навсѣкжде, братя, огледайте се наоколо си, изучете живота и ще видите, че само страдания има по тая земя и че само злото е господарувало досега, и ще видите живота, съвременния животъ, истъканъ само отъ сълзитъ на нещастни майки, синове и дъщери, украсенъ отъ воплитъ и предсмъртнитъ въздишки на ранени бойци. И въ тоя животъ бждащето се носи близо край насъ все по-мрачно и чертае на небосклоне своята кървава диря отъ нови безумия.

И ние младежитъ, които едва сега навлизаме въ това море отъ злоба и съмнения, наречено отъ насъ животъ, ние, казвамъ, които все още мислимъ, че има тамъ нѣкжде висша справедливостъ, се измъчваме отъ въпроситъ: защо, защо е всичко това? Какъ е станало то? И какъ хората все още продължаватъ да понасятъ това ужасно състояние? —

И даваме и можемъ да дадемъ едничкия отговоръ, че егизма е заглушилъ у човѣка най-благородното, най-възвишено чувство, че човешкия егизъмъ е обвинилъ въ непропиаема плащеница любовта къмъ брата-човѣкъ, състраданието що ражда най-чиститѣ пориви на себепожертвуване за ближния. Съ яка гранитна стена е обвинилъ егизма отдѣлната личность и затворена въ себе си тя не може да чуе сърцераздирателнитѣ въздишки на страдалцитѣ, да види тѣхната окървяване плътъ, тѣхнитѣ изранени сърца и отчаяни, обезверени души.

Но нека не се плашимъ отъ това, нали ние знаемъ, нали ние чувствуваме, че само доброто е вечно и безсмъртно. А зло, колкото и силно да е то е временно, невечно. Когато това зло въ живота достига своя апогей, когато изглежда, че то вилнее съ най-голяма мощъ, и обвиня въ мракъ и злоба душитѣ, тогава това зло неминуемо клони къмъ своя край. *Защото въ основата на всѣко величие се крие падение, смъртъ, и въ основата на всѣко падение — зачатъци, възможности на ново величие, на новъ възходъ.* Тѣй и сега, когато неволята и страданията на другитѣ висятъ надъ нашата съвестъ, като тъмна орисъ, която се промъква въ нашитѣ сърца и буди страхъ и трепетъ, когато злото изглежда да е впило най-силно, най-жестоко своитѣ алчни нокти въ изранената плътъ на човечеството, нови идеи се раждатъ, нова светлина блѣсва въ света и разкъсва духовната тѣма, нови трепети обхващатъ душитѣ и тѣ се пробуждатъ отъ вековенъ сънъ.

Обновителни движения, като лѣчезаренъ ореолъ обгръщатъ човечеството и жаднитѣ за повече светлина и справедливостъ въ човешкитѣ отношения сѣ облѣхнати вече отъ надежда въ бъдещето. И своя реаленъ изразъ тия движения намиратъ въ живота на младежъта. А може ли да бжде иначе? Може ли старитѣ вече, които едва кретатъ изъ своя жизненъ пѣтъ да бждатъ носители на нови ценности? Може ли да се строи нова сграда на слаби изгнили основи? — Разбира се, че не. Ето затова, младежъта се явява оная гранитна основа, върху която ще се гради по-разумно бъдеще, нали тѣ сѣ, които ще пазятъ въ своитѣ сърца светлитѣ пламъци на обновата, съ които тѣ ще опреснятъ, освежатъ и подобратъ живота, съ които ще премахнатъ отъ

лицето на земята множество вопли и страдания, ще изцелят много болни гърди, и „на сърцата тѣ съ усмивката си златна другъ миръ ще имъ дадатъ, другъ день ще възвестятъ“.

Значи, живота и обществото се нуждаятъ отъ млади, смели ратници, които ще могатъ да изпълнятъ достойно своя дългъ. А дали тѣ ще могатъ да извършатъ нещо? А дали ние младитѣ зеленозвезди рицари ще отдадемъ своята данъ на живота? Какви сме ние, каква е есперантската младежъ, прѣсната изъ различнитѣ краища на нашата страна, есперантска младежъ, която тая дълбоко въ душата си надеждата, че днесъ около ѝ е действително мрачно, тъмно, но утре, утре ще бжде светло и радостно? Каква е и каква трѣбва да бжде?—Ето въпроситѣ на които, всѣки и всяка отъ насъ ще трѣбва да си даде отговоръ. Но преди това ние трѣбва да знаемъ на що служи тя и тогава ще можемъ да дадемъ отговора: каква трѣбва да бжде!

Едно движение има по-голямъ *raison d'être* тогава, когато тия, които е обединило то иматъ отъ една страна ясно поставена целта, която се стремятъ да достигнатъ, и отъ друга, когато то може да имъ даде целостенъ и смисленъ мирогледъ. И есперантизма, на който служимъ всички ние, дава тия два елемента, защото той се роди отъ живота, отъ назраститѣ условия на тоя животъ, и отъ повика, отъ безумното желание за по-възвишени идеали, за по-красиви, по-светли хоризонти. Есперантизма не е и не може да бжде само изучаването на есперанто. Той носи въ себеоси и нещо друго, може би, много по-важно отъ първото, и си въ себе си онова що дава импулсъ на нашата работа, що ни подържа винаги бодри, що ни кара себеподдайно да работимъ и пропагандираме есперанто, и що ни кара да виждаме въ лицето на отдалечения отъ нашата цивилизация австралиецъ свой братъ, свой ближенъ, на когото съ радостъ бихме помогнали. А есперанто се явява само средството, чрезъ което ще достигнемъ целта си, и то мощно и здраво средство което ничия житейска буря не би съкрушила. А нашата цель, целта и на оная, който жарко обичаше нещастното човечество, и който за да му помогне създаде есперанто, е едно истинско разбирателство между хората, премахване границитѣ между народитѣ, върху базата на единъ общъ езикъ, който хвърля светлина, много свет-

лина въ бездната на многоезичието. И когато ние почнемъ да разбираме хората и отвъдъ нашата държава, когато ние узнаемъ че и тѣ страдатъ, че и тѣхъ гнети призрака на разделението, ние ще разбежемъ, че тѣ сж виновни само за това, че сж се родили не тукъ а тамъ и тогава ние ще ги обикнемъ и тогава все повече и повече ще се разраства мощната вълна. горещия зовъ за повече обичъ и доброта въ човешкитѣ отношения и ще дойде, вѣрвайте, ще дойде деня, когато всички до единъ ще се наредятъ подъ зеления боенъ стягъ на надеждата и тогава, само тогава цѣлото човечество, всички хора ще образуватъ грамадното семейство, което ще изгради гранитната сграда на истинското разбирателство, семейство, кждето не ще има както казва поета „ни сълзи, ни вражди, ни убийствени нужди, ни тежки беди, ни топоръ, ни позорния стълбъ.“

Ето, на тия идеали, може би, много утопични но все пакъ, които еднички могатъ да осмислятъ единъ безсмысленъ животъ, служи и трѣбва да служи есперантската младежъ. И тя, като адептка на едно обновително движение, криящо въ себе си, въ своитѣ потайни дълбини, своята *interno ideo*, не трѣбва да си затваря очитѣ предъ гледката на живота, предъ това що крещи високо около нея, и което изисква настоятелно своето разрешение. Тя трѣбва за всички тъмни прояви на живота да си даде отговоръ, да намери истинскитѣ тѣхни причини и тогава смело заставайки на своя постъ, да изпълни докрай своя дългъ, като младежъ, на която се пада частъ отъ градежа на по-добъръ животъ. Есперантската младежъ трѣбва високо, много високо да дигне факела на своитѣ идеали и да вика да зове другитѣ да се приобщятъ къмъ тѣхъ. Тя трѣбва да насочи своя жизненъ пжтъ по-светлината на идеала си, да реализира своитѣ блянове въ своя животъ, защото *преди да сме променили нашия личенъ животъ, не трѣбва да искаме отъ друитѣ промяна на тѣхния*. Нека се припомнимъ отъ величествения нашъ идеалъ. Нека всяка наша постъпка, всѣко наше дѣло да се импулсира, да се направлява само отъ него. И нека всѣка наша стъпка да бжде приближение къмъ светлитѣ висини на идеала,

Живота иска отъ насъ да бждемъ смели борци за об-
нова! Е, добре, ние, може би, ще допринесемъ много малко
за нея, но все пакъ съ своите малки сили, съ онова, което
носимъ, съ думи и дѣла най-вече, ще помогнемъ за по-ско-
рошния край на тая епоха-въ която тѣй много се чувству-
ва нуждата отъ обнова. И затова нека се наредимъ, kare-
gaĵ gesamideanoj, подъ зеления стягъ на обичъ къмъ всич-
ки, който се е развялъ вече, победоносно на земята, и ни-
кой, чувате ли, никой не може го вече премахна отъ очитѣ
на света, които сж отправили къмъ него пжлни съ ожида-
ние погледи. И нека не се страхуваме, че нашата искрення
борба носи малко резултати. Нищо отъ това, защото

Guto, post' guto, konstante, frapante
traboros la monton granitan.

А Ф

PRINTEMPO VENAS.

Printempo venas. La dika negho preskaĵ fandighis;
nur ie sur la altajhoj de l'montaro ghi ankoraĵ vidatas.

Sed tamen iom post iom ghi perdighas—ghi bal-
daĵ malaperos.

La suno, post longa batalo kun la nebularo, suk-
cesis venki ghin, kaj aperis alte sur la serenblua chielo.

Kaj tiel varmajn, tiel vivkreantajn radiojn eksen-
dis la suno al la tĕro.

Naskighas nova vivo — nova laboro.

Kaj chio denove eklaboras.

Mildaj galantetoj ekkreskis kaj ekfloris iliaj mirindaj
floretoj. La infanoj shirkolektas ilin kaj ame, kaj
naive, kaj dolche flustras al ili: „Printempo venas“.

La infanoj ludas kaj kuras, kaj pelas unu la alian.

La fringo ekflugetas ghoje, ekkantas sian mirindan
kanton kaj kvazaĵ diras: „Printempo venas — al laboro!“

La plugisto iras en la kamparon kaj ghoje, ride-
tante ekflustras: „Printempo venis, mi devas plugi, mi
devas semi.“

Ni chiuj estas plugistoj kaj semantoj. . .

La grundo delonge atendas siajn plugistojn.

— Ni iru plugi kaj semi orajn semojn de l'Espero,
kaj ni rikoltos sukceson.

Printempo venis — al laboro!

Orhanie,

Vahaba

Каулъ Шейнхилеръ.

Тайната на дълбината

Азъ благоговѣя предъ смелитѣ изследватели, които навлизатъ въ тъмнитѣ водни дълбини, за да вникнатъ въ тайнитѣ на морето. Тѣ разправятъ, че тамъ долу се простиратъ обширни ливади. Тѣ знаятъ, че тамъ чудни риби безследно сноватъ, че тамъ се ваятъ скъпоценни камъни и богатства на разбити кораби. А нѣкои разправятъ и за непрестанна борба на можщи сили въ бездната, тъй както радостта и скръбта въ дълбочината на човѣшката душа.

Но по достойни за почитъ ми се струватъ ония изследвачи, които искатъ да надникнатъ въ тайната на душата, изъ която ние тъй рѣдко ходимъ. Душата на човѣка е като водната повърхностъ: блестяща, когато обѣдното слънце пилѣи върху ѝ снопъ лъчи, и тъмнѣеща, когато въ дъждовенъ день мрачни облаци я засѣнятъ.

И този, който спира очи надъ несмѣлния ходъ на ония, чийто день е борба за хлѣбъ, а ношъта — сънь за любовь, той знае, че всички носятъ у себе си мрачината на една болезнена тайна: колебанието между, стремижа къмъ вѣчното и равнодушието въсредъ единъ безименъ животъ, — колебание, което само любовта разрешава.

Неизмѣрима е жаждата за любовь, въсредъ хората и непонятно е, какъ малцина сж ония, които знаятъ тайната на нейната дълбина.

La mistero de la profundeco

Mi respektegas antaŭ la kuraĝhaj esploristoj, kiuj penetras en mallumajn akvajjn profundecojn, por kompreni la misterojn de la maro. Ili rakontas, ke tie malsupre etendiĝas vastaj herbejoj. Ili scias, ke tie mirindaj fiŝoj sensigne iradas, ke tie ruliĝas multekostaj ŝtonoj kaj riĉaĵoj de disrompitaj ŝipoj. Ankaŭ iuj rakontas pri senĉesa batalo de potencaj fortoj en la abismo, samkiel la ĝojo kaj la chagreno en la profundo de l'homa animo.

Sed pli estimindaj ŝajnas al mi tiuj esploristoj, kiuj volas enigardi la sekreton de l'animo, en kiu ni tiel malofte iradas. La animo de l'homo estas kiel la akva suprajho: brilanta, kiam la tagmeza suno disas sur ĝi ĝarbon da radioj, kaj mallumanta, kiam dum pluva tago malhelaj nuboj ĝhin ombrumas.

Kaj tiu-ĉi, kiu fiksas okulojn super la nekuragha irado de tiuj, kies tago estas batalo por pano, kaj la nokto — songho por amo, li scias, ke ĉiuj portas en si la mallumecon de unu malsanema sekreto: la ŝanceliĝemo inter peno al la eterna kaj la apatio meze de unu sennoma vivo — ŝanceliĝemo, kiun nur la amo solvas.

Nemezurebla estas la soifo por amo inter la homoj, kaj, mi rinde, kial malplimulto estas tiuj, kiuj scias la misteron de ĝhia profundeco.

tradukis A. K.

Раждането на Есперанто

Есперантска легенда отъ J. Jura.

Изправилъ се предъ трона на Вечния, ангела заведующъ молбитъ, навелъ глава къмъ земята и благоговейно възвещалъ:

— Всемогъщия Боже! Между молбитъ отправени къмъ небето се намира една необикновена. Молба искренна и насъщна не за собствено щастие и наслада, но сърдечна молитва за човешко блаженство и дълбоко желание за осъществяване на свърхчовешко творение. Между милионнитъ молитви и молби тя очевидно се различава, и азъ не мога самъ да реша, какво да предприема. Защото отъ времето на светосъзданието не се е случвала такава.

Побледняло лицето на Вечния, блъсъкъ пламтялъ въ Неговитъ очи и подобно виолина прозвучалъ Божия гласъ:

— Азъ зная, че вече се приизпълни чашата на човешкото страдание. Съ въздишка очаквамъ знакъ отъ земната долина на сълзитъ. За какво се касае молбата?

За помощъ да осъществи желанието на страдащитъ народи за създаване на общъ човешки езикъ. Молба на младежъ съ справедлива душа и човеколюбиво сърдце. Обърни, о Всемогъщи, вниманието си къмъ нея!

Поозърналъ се Всевечния, наоколо. Мълчали Божитъ служители. Лъчево усмихнати били ангелскитъ лица, а тѣхното нѣмо мълчание било по значуще отъ хиляди увещания.

И внезапно небесната тишина била процепена отъ глухъ гласъ и главния ангелъ изскалъ:

— Всевечний! Вече и безъ това превъзможна човешката гордостъ. Вече за втори пътъ се домогватъ човецитъ до небето. Надменно те презиратъ Вашата мощъ. И ако се осъществи междучовешкия езикъ, ще се повтори вавилонската история.

И въ небеснитъ висини настаналъ смутъ. Зашъпнали ангелитъ и, пляскайки съ крила, тѣ изразили своето състрадание къмъ човецитъ, защото разбиратъ ангелскитъ сърдца, че многоезичието е човѣшко раздѣление.

И Всевечния размишлявалъ. Малко по-малко се успокоилъ. Сякашъ небесната хармония нищо не е смутило. И единъ ангелъ заговорилъ:

— Светий светосъздателю! Да бждатъ благословени драгоценнитѣ деяния на хората! Не суетни фантазии мечтае младежа отъ Биелистокъ. Намѣрилъ най-после пжтующитѣ души, на вашитѣ, о Боже, пророци въплотение. Общия човешки езикъ ще върне милостта на земното потомство. И тѣхната обща похвала ще открий притесненитѣ сърдца на научнитѣ горделивци. Благословни и приеми най-висшето човешко творение, за да престанатъ най-после земнитѣ страдания и чаровна песенъ да чука небеснитѣ порти!

Светло заблестяло Божието лице. Съгласие се виждало и утвърдително решение отблѣснали Божитѣ устни.

Покорно се навелъ ангела заведующъ молбитѣ и съ радостъ се оттеглилъ съ позволенieto да улесни задачата на благословения човекъ

И следния день „падналъ светълъ лжчъ върху дебелитѣ речници“ на гениалния Замейхофъ и се родилъ езика Esperanto.

Преводъ изъ „Heroldo de Esperanto“.

СВОБОДНА ТРИБУНА

О П Т И М И С Т Ъ

„Дейността е всичко, не славата.“

В. Гьоте.

Въ тежкитѣ и черни дни, които преживяваме, подписати отъ непоносимия товаръ на всекидневния животъ, сяющето отъ светлина лице на единъ съвремененъ мислителъ, би трѣвало да бжде светилникъ въ душата на всѣки младежъ, жадующъ единъ по-добъръ, по-щастливъ и по-смисленъ животъ. Думата ми е за Сократа на XX векъ—Гр. Петровъ*) Той бе малко известенъ приживе, понеже ненавиждаше славата и избягваше и най-малкото действие, което би дигнало шумъ около името му. Едва сега, вече при-

*) Григорий Спиридоновичъ Петровъ е роденъ въ Ямбургъ, Петроградска губерния презъ 1868 г., а почина въ Парижъ на 18.VII.1925 г. По-важитѣ негови произведения сж: „Въ страната на бѣлитѣ лилии“, „Изкуство и животъ“, „П. Берсие“, „Женския въпросъ“, „Философията на труда“ и др.

близително година откакъ напустна за винаги тая земя, хората обърнаха погледъ къмъ неговитѣ книги и намериха въ тѣхъ отговора на много болни за времето въпроси. Въ своитѣ книги, той, въ противовесъ на егонистичнитѣ си съвременници издигащи въ культъ личното „азъ“, проповедва любовта, истината и добротата. Отъ книгитѣ му лѣха свежия ароматъ на непоколебимата му вѣра, вѣра въ нѣщо вечно, вѣра въ истината, която се намира вънъ отъ отдѣлния човѣкъ, която не му се отдава лесно, която иска да ѝ се служи преданно, да ѝ се поднасятъ скъпѣ жертви, но истина, все пакъ достъпна съ постоянство на службата и силата на жертвитѣ. Тая му голѣма вѣра въ човѣка, въ неговия творчески гений и въ крайното тържество на доброто и красотата, тая му именно вѣра, която се протака като червена нишка въ всѣко негово произведение, му създаде името на голѣмъ оптимистъ. Но нека не се разберемъ криво. Защото, въпреки, че и той самъ не отричаше своя оптимизъмъ, това не му пречеше да вижда ужаситѣ, мизерията, злото въ живота, да дири технитѣ причини и да пише жарки слова за тѣхното премахване. Неговото разбиране за оптимизма се коренно различава отъ господствующето до сега схващане за оптимизма. Самъ той въ една отъ своитѣ книги се изразява за оптимизма така: „Можешъ да бждешъ оптимистъ, и пакъ да виждашъ ужаситѣ на живота, да разбирашъ покварата на хората тѣй, както не вижда това и не го разбира най-голѣмия песимистъ на света. Да бждешъ оптимистъ, то значи да вѣрвашъ въ крайното тържество на доброто и правото надъ злото и лѣжата“.

Но не само неговия оптимизмъ е, който ни влече къмъ него, не само неговитѣ истини, които сгреватъ душитѣ на хилядитѣ негови почитатели. Онова, за което той трѣбва да се величае, онова, което може да служи като примеръ на всички ония, които говорятъ красиви истини, но само на книга, е, че той можа макаръ и може би, съ голѣми усилия, да приложи въ живота си всичко онова, за което той не прекъснато говори, безъ да се стрѣска отъ никакви заплашвания. Въ книгата си „Павелъ Берсие“ той пише: „Всѣка работа си иска майстора. И живота, както и ковачницата, има нужда отъ свой майсторъ“. И той действително стана истински майсторъ-ковачъ на единъ по-до-

бъръ, по-смысленъ животъ. Въ това отношение той, наредъ съ Толстоя и Сократа, които тѣй много ценеше, има щастieto да слее въ чудна хармония идеалитѣ на своитѣ крилати мечти съ реалността на живота си. И наистина, това не можеше да бжде другояче, защото той ясно съзнаваше, че идеала, за да се разбере отъ мнозинството, трѣбва да се въплоти въ дѣло, и той чувствуваше какво недоверие къмъ самитѣ идеали се поражда у това мнозинство по простата причина, че всички почти философи, учители на живота, съ своята мисль плуватъ изъ небеснитѣ лазурии на абстрактнитѣ идеи, а съ дѣлата си сжизнѣвали дълбоко въ смрадното блато на живота. И за тия хора той пише така:

„Ето, защо, като се вслушаме всички хора на душата на езикъ, сж хора на истината, любовта, мъдростта и красотата на живота и дейтелността имъ сж безцветни и инертни, дребнави и низки, често пълни съ лъжи и подлости, пкъ дори и съ престѣпления“.

Гр. Петровъ не се нуждае отъ похвали, защото той, който носеше тръновия венецъ, не се нуждае отъ блѣска на лавритѣ. За насъ младитѣ, на които Гр. Петровъ отдаде най-голъмо внимание, отъ които той чакаше и искаше най-много и на които той остави последния свой заветъ, неговия животъ, неговитѣ идеи и работа, трѣбва да бждатъ светило въ живота ни, идеалъ, за постижението на който ние трѣбва да положимъ всичкитѣ свои младежки сили.

Нека и ние като него, проникнати отъ сжщата безгранична любовь къмъ човѣка, къмъ всичко живо на земята, проникнати и отъ сжщото съзнание за отговорността ни предъ живота, за всѣка наша постѣпка, обявимъ война на всичко гнило въ нашето общество, превъзпитавайки преди всичко себе си като постепенно и постоянно се отърсваме отъ своя егоизмъ. И създали по тоя начинъ отъ себе си нови хора: силни, честни, смѣли и правдиви, нека се втурнемъ въ живота да го опреснимъ, да го обновимъ. Защото, обзети отъ своя младежки идеализмъ, ние почти винаги извършваме една фатална грешка: като мислимъ, че безъ да сме преобразили себе си, можемъ да преобразимъ живота. Затова, желаяйки обновити живота, нека не забравяме думитѣ на Гр. Петрова, че гнитѣ греди, както и да ги обръщаме, никога не ще можемъ изгради отъ тѣхъ здраво и устойчиво и топло жилище.

За да се преобрази живота, нужно е въ неговитъ застинали жили да се влѣе нова, свежа гореща кръвъ. Нека тая жива, топла кръвъ бждемъ ние младитъ, видѣли светлината на Гр. Петровия оптимизъмъ — вѣра въ крайнага побѣда на доброто, на неговитъ идеи, и възприели ги, и въплотили ги въ дела преобразувайки нашия характеръ, преобразимъ и самия животъ.

Да творимъ, да будимъ и да ковемъ новъ духъ въ нашия народъ!

Ив. х. Желѣзовъ.

Ученическа Есперантска Лига въ България

Настоящи и бждащи перспективи.

Единъ въпросъ, една задача толкова важна, колкото и разрешението ѝ е належащо, е въпроса, е задачата за Ученическата Есперантска Лига въ България. Единъ въпросъ, който всѣки съзнателенъ есперантистъ би трѣбвало да си зададе и една задача, за разрешението на която би трѣбвало да се помжчи всѣки истински, вѣренъ и преданъ последовател на зелената звезда.

Какво е Ученическата Есперантска Лига въ България, какво има тя да върши, какво е нейното призвание въ живота, какво тя трѣбва да даде на тоя животъ и защо най-после е създадена тя — ето цѣльта на думитъ ми тукъ. — Какво е У. Е. Л., каква е, каква може да бжде и какъ?

Не веднажъ, а много пѣти случайнитъ читатели на органа на У. Е. Л. — „Есперантска Младеж“ сж чели за тая Лига и тя на тѣхъ е вече известна и за тѣхъ У. Е. Л. съществува; толкова повече пъкъ тя е известна на българското есперантство.

Следъ нѣколко годишно популялизиране на Есперанто въ училището, школската младежъ въ България, малко бавно и трудно, но все пакъ, стана близка на Есперанто, стана приятелка на Есперантската идея, обикна я, и голѣма частъ се отдаде въ служене на тая идея, служене преданно, самоотвержено, защото въ нея тя прозрѣ нещо велико, нѣщо, което я влече, нещо което я успокоява. Това е, за радостъ, оная българска школска младежъ, която почна да гледа на живота съ безцвѣтни очила, оная младежъ, която започна да разбира живота, да се стреми къмъ него, да го търси, да го обича. И тая младежъ именно, не по мода, и тая българска школска младежъ не по подражание прегърна зелената стая съ петолъчна огненозелена звезда и трѣйна да тръбни Есперанто и Есперантската идея. И не случайно възникнаха групички, после групи — Ученическо-Есперантски,

и не току тъй случайно: въ България се яви нуждата отъ сила, която да обедини Ученическитѣ Есперантски групи, сила която да свърже тия отдѣлни групи, да ги тласне напредъ по единъ общъ пжтъ, пжтъ, може би безспорно труденъ, но пжтъ истински, правъ пжтъ, който може да ги изведе на искрено желанія край. Да, и не току тъй случайно се роди именно Ученическата Есперантска Лига въ България; не по мода, не по подражание се създаде тая Лига, а нуждитѣ, онова що за живота е „искане“, създадоха, тѣ родиха У. Е. Л. — живота искаше това!

И делятъ ни само 7—8 месеци отъ деньтъ, въ който възторжно се разнесе: „Да бжде Ученическа Есперантска Лига въ България!“ Само нѣколко месеци ни делятъ отъ първия день на живота на У. Е. Л. и тая Лига, която трѣбваше наистина да стане сила, която да обедини цѣлата школска есперантска българска младежъ, тая Лига казвамъ, може да създаде за себе си онова, което други организации за години, ги то толкова, а може би и повече години, отколкото месечно съществуване има до сега У. Е. Л., не сж могли да си създадатъ. И това безспорно трѣбва да радва всѣки искренъ приятель на дѣлото ни. Пжтътъ е неравенъ, но рицаритѣ, колкото и малко да сж тѣ, сж смѣли и вървятъ и напредватъ. Новото бърза и бърза живо, сж жажда като че ли и сж искрено желание да остави далеко задъ себе си старото; то иска волностъ която старото се мжи да му отнеме.

И Ученическата Есперантска Лига презъ нѣколко месечно съществуване, презъ нѣколко месеченъ свой животъ трѣбваше да изживѣе онова, що съ години изживяваха другитѣ, предшествациитѣ я организации (съюзи); тя направи смѣлъ, решителенъ скокъ нанапредъ, тя влезе въ живота, настигна старото, видѣ какъ бърза новото на напредъ, и се помжчи, и употреби всички усилия да заміне това старо и се нареди въ редоветѣ на новото; тя поиска незабелезано да се промъкне презъ шаблонното, кждето всичко е познато, известно, да го присвои. И тя, можемъ да кажемъ, успѣ! И присвоила всичко това тя иска да затърси, да задири нѣщо ново, непознато въ живота, нѣщо което и тя наредъ съ по-старитѣ нейни предшественички би могла да намѣри, за да създаде.

И ето голѣмия въпросъ, и ето тука ние зеленозвездитѣ трѣбва да си зададемъ въпроса: „Дали може Ученическата Есперантска Лига въ България да постигне това, което желае?“ — и да си отговоримъ решително: „Да!“ или пъкъ „Не!“ И питамъ азъ себе си и всички можеше и трѣбваше ли У. Е. Л. да направи скокъ надъ старото, надъ познатото, известното, можеше ли тя да мине незабелезано по шаблона на досегашното и отиде наредъ съ кретащитѣ все напредъ

и напредъ-мощни организации въ България? И трѣбва ли, и може ли У. Е. Л. да бърза да настига ония, що сж минали напредъ? И ако за тия сж били нужни години да стигнатъ това положение може ли У. Е. Л. да иска въ сравнително кжсо време да постигне това? И отговора, който мога да дамъ е: „Да!“ Но явява се, пакъ за мене и пакъ за всички въпроса: „Какъ? Зависили ли това и отъ кого?“ И ето, тука, на тоя въпросъ трѣбва да се търсятъ отговори, и то трезви такива, обмислени, защото лесно е да кажемъ „Да!“ или пъкъ „Не!“, но можемъ да мислимъ, че и едното и другото сж невѣрни.

Че наистина Ученическата Есперантска Лига можа презъ нѣколко месеченъ животъ да си създаде онова, що по-старитъ младежки организации следъ години сж си създали, е фактъ У. Е. Лига, отпочнала своята обединителна работа едва преди 5—6 месеци, успѣ, макаръ и съ непосилень трудъ да покаже своето сжществуване, да спечели симпатитъ на всички „истински зеленозведци“, можа да прибере въ свойтъ редове почти всички ученически есперантски групи, можа макаръ и самата тя млада организация, да създаде такива групи, да ги организира, да ги тласне къмъ дейность за сжлното дѣло. И радостъ трѣбва да бжде за всѣки искренъ приятель и адептъ на Есперанто, че Ученическата Есперантска Лига въ България брои сравнително доста голѣмо число клонове, съ голѣми брой членове.

И че У. Е. Л. има правото да желае бързъ напредъкъ, се доказва съ това, че при малко по-други обстоятелства днесъ тя би имала повече обединени въ нея клонове, повече членове — млади, ентузиазирани самоотвержени борци зеленозведци. А тия именно обстоятелства, които попречиха отчасти на У. Е. Л. да крачи по смѣло и по-бързо напредъ сж прѣстѣпната индиферентность на нѣкои ученически есперантски групи и незаинтересованостъта на голѣма часть отъ българското есперантство. И У. Е. Л. тръгна сама по крутия пѣтъ на напредъка, и, У. Е. Л. сама, родена въ день, следъ който нощъ настѣпи, трѣбваше да дочака ново утро, новъ светълъ день, да търси пѣтъ, по който да тръгне. (.... И все сама....) И намѣри тя пѣтъ, и тръгна по него. И крета и все напредъва бавно, бавно. А ние можемъ, отъ насъ младитъ, учащитъ се зависи да дадемъ импулсъ на нашата Лига, та тя да тръгне и да върви, и все по-далеко и по-далеко задъ себе си да оставя пѣтътъ изминатъ отъ предшестващитъ я.

Та азъ знамъ, че всѣки отъ насъ иска самъ да си създаде онова, което му живота налага като нужда. Та ние, стига да желаемъ, сме достатъчно силни и подготвени за това. И ние, нареденитъ подъ знамето на Ученическата Есперантска Лига въ България трѣбва сами да поемемъ нейното кормило и я напжтимъ натамъ, кждето светлина цари, кж-

дето У. Е. Л. ще бжде мощна, кждето тя ще се наложи. И ние трѣбва сами да я водимъ и напѣтваме. А тогава какво се изисква отъ насъ младитѣ рицари на Есперанто и есперантската идея? Какво трѣбва да направимъ ние за У. Е. Л., та да ѝ създадемъ *пълна неутралностъ, пълна свобода* и заслужено да има тя своя *raison d'être* въ живота? *Тя трѣбва да бжде неутрална, тя трѣбва да бжде свободна, водена отъ истински и искрено ценящитѣ я!*

И всѣки знае, азъ вѣрвамъ, че всѣки знае какво трѣбва да направи, но азъ ще припомня само това.

Преди всичко, за да може Ученическата Есперантска Лига въ България да стигне до онова положение, на каквото сж другитѣ младежки съюзи, и то въ близко бъдаще, и то не да стигне и отпочне регресивенъ маршъ, а все по-смѣло и по-бързо да напредва, е нужна *искреностъ* отъ страна на цѣлата школска есперантска младежъ въ България, т. е. да има голѣмъ, истински интересъ къмъ живота на Лигата. Нужно е нито единъ учащъ — есперантистъ да остане вънъ отъ нейнитѣ редове, а както и да е да се домогне до нея, да отдаде своята ценна данъ ней; а това той ще направи като основе ученическа есперантска група, като посвети частъ отъ времето си на нея, като я добре организира и дисциплинира, като създаде въ нея такава атмосфера, щото тя да се чувствава, че е наистина частъ отъ У. Е. Л. и че не трѣбва да се дѣли отъ нея. Ето какво всѣки отдѣленъ учащъ — есперантистъ може да направи за У. Е. Л., ако желае, но искрено желае нейния успѣхъ, успѣха, безспоръ на нашето общо Есперантско дѣло. А отдѣлнитѣ групи, прибрали въ себе си всички отдѣлни ентузиазирани и така преданни борци, сж, които ще дадатъ бурния животъ на У. Е. Л., животъ на дейностъ за сжпото намъ дѣло. И престѣпление е, ако ученическитѣ есперантски групи се присъединяватъ не къмъ У. Е. Л., а другаде, въ друга организация(?)!

Така организирани въ Ученическата Есперантска Лига ще могатъ тѣ да създадатъ нейната мощъ; но трѣбва да се бърза, трѣбва това часъ по-скоро да стане. И нека убиемъ индиферентността, неинтересътъ къмъ Лигата!

На У. Е. Л. предстоятъ толкова много още трудни задачи; ней предстои толкова много работа още, за да може тя напълно да получи своя авторитетъ въ училището, да може тя да издействува, щото Есперанто да бжде поне факултативно изучаванъ въ училищата, за сега, а по-нататкъ?!.. Ето цѣлата, драги съмишленици мои, ето задачата, за разрешението на която ние трѣбва да жертваме и сили и средства и време. И нали искрено желаемъ ние това?! Тогава, нека не останемъ все тъй пасивни! Въпроситѣ сж наболѣли и чакатъ, чакатъ часъ по-скорошното си разрешение. Нека ние младитѣ борци въ живота чрезъ Есперанто, покажемъ своята пожертвувателностъ!

Г. Николовъ.

Около редакцията на „Есперант. Младеж“

Понеже напоследък започна да се говори твърде много около органа на Ученич Есперантска Лига — „Есперантска Младеж“, именно по това, че се издавал от хора неученици, не и студенти, то като бивш съредактор на „Есперантска младеж“ намирам за нужно да дам следните обяснения. Въ брой 17 на в. „Есперанто“ съдейника П. Динев — ученик, обвинява че „доколкото му е известно“ редактора (I) на „Есперантска Младеж“, бил човек напуснал училищната скамейка. Понеже въ *Редакционния комитет* не участвува за сега ни един член неученик, или нестудент, смятам че обвиненията сж били насочени спремо менъ за което и отговарямъ.

Избранъ бѣхъ въ Редакционния комитетъ на „Есперантска младеж“ като студентъ презъ това време. До 4—5 брой на списанието сжмъ работилъ като ръководител на комитета. Отъ преди 2 месеца не сжмъ повече членъ на тоя комитетъ и не участвувамъ при подбора на материала, печатане списанието и пр. Съ моето излизане изъ Редакционния комитетъ, не остава повторно подчертавамъ, ни единъ нестудентъ или неученикъ тамъ, и струва ми се шумътъ дигнатъ напоследъкъ по този въпросъ, е шумъ отъ празна тенекия.

Партизанинъ сжмъ на „Есперантска младеж“ като *органъ* на Ученич Есперантска Лига, какъвто органъ въобще трѣбва да има всѣка организация. Ето защо давалъ сжмъ, и за напредъ ще давамъ моето сътрудничество ней, наредъ съ това въ в. в. „Есперанто“ и „Bulgara Esperantisto“.

Това за успокоение на тия, които смущава въпроса и за ония ученич еспер. д-ва, които подъ подобни предлози стоятъ и до днесъ безучастни къмъ дѣлото на Ученическата Есперантска Лига.

Варна, 10 априль 1296 г.

Мимоза.

Другарска скръбъ.

О, другари; нели Пролѣтъ е вече, брилянтно-светла Пролѣтъ, що ни носи нови сили, крепка вѣра, новъ подемъ!

А въ единъ отъ тези чутни дни, що донесе тя, едно неспокойно радно сърце, една светла душа — сърцето и душата на нашиятъ другарь отъ брѣга на морето.

Гаспаръ Езинянъ

(20 годишна възраст)

престанаха да съществуватъ. Тъмно-изумруднитъ вълни на Черно-Море го грабнаха изъ нашитъ редове, като първа своя жертва презъ тая година отъ нашиятъ брѣгъ. Неговиятъ светълъ оптимистиченъ духъ остава да витае всредъ насъ, и, като малкъ факелъ, да осветява идейния ни пътъ.

Да преклонимъ глава предъ скъпата му паметъ!

Варна, априлъ 1926 г.   Отъ другаритъ му Есперантисти.

Получени въ редакцията.

Житно зърно—месечно окултно списание—год. III, кн. 2.

„Свобода“ — седм. вестникъ за обнова на живота — бр. 118, 119, 120, 121, 122.

Трезвеностъ идеенъ органъ на У. Н. В. Съюзъ — год. VIII, кн. 2—3, 4—5, 6.

Ново човечество — мес. списание — кн. 9—10.

Борба — идейно орган. органъ на У. Н. В. Съюзъ — книжка 6, 7, 8.

Трезва мисль — год. II, кн. 1, 2, 3.

Борба съ алкоолизма — год. V, кн. 3.

Трезвенъ гласъ — издание на У. Н. В. Дво

„Зора“ — Ловечъ.

До Редакционния комитетъ на
„Есперант. Младежъ“ — Варна

Karaj Samideanoj,

Съ малката си компетентност и скромно мнение едва ли ще мога да бжда полезенъ относно въпроситъ: какво повече да се застъпва въ „Есп. Младежъ“, каква насока да вземе и т. н. Но мога да кажа, че списанието е повече отъ необходимо. То е единственото светилниче между младежъта въ днешната непрогледна тъма. Въ тази тъма трѣбва светило, светило не едно, но повече и то силни да блѣснатъ предъ очитъ на заспалитъ и ги поведатъ къмъ светлото бждаще, което ни обещава есперантизма. Едно отъ тѣзи светила е „Е. Мл.“, тя трѣбва да свети, да води младитъ „raĉaj batalantoj“! „Есперантска Младежъ“ най-добре пропагандира есперанто и хуманната есперантска идея между младежъта, затова не трѣбва да позволимъ да огасне това хубаво начинание! Който се опитва да спъва неговото развитие, той не може да се смѣта за искрениъ приятель на есперанто.

„Есперант. Младежъ“ върши добре своята благотворна работа всредъ учащата младежъ, това никой не може да отрече, но ако се задоволимъ само съ това, че сме спечелили учащата младежъ и се спреме тукъ, то значи да спреме на средъ пътъ. Заедно съ учащата ние трѣбва да спечелиме и другата частъ отъ младежъта — работническата младежъ, която по разни причини е вънъ отъ училището, прѣсната по фабрики, работилници и др. И тази частъ отъ младежъта не е по-малко възприемчива и по-малко жадуваща за по-светло бждаще, за обновление, за световно разбирателство, защото тя чувствува най-добре последицитъ отъ световната война, която е плодъ на грубо егоистични интереси. Прочее, моето мнение е да се разпространи Esperanto, чрезъ „Еспер. Младежъ“ всредъ работническата младежъ.

Нека „Есперантска Младежъ“ стане органъ на цѣлокупната есперантска младежъ!

Орѣхово.

Klopodanto.

Karaj gesemideanoj

Мнението си за „Есперан. Младежъ“ до сега не смѣхъ да дамъ, тъй като азъ трѣбваше да видя по-добрѣ какъвъ ще бжде духътъ на списанието, а сега вече мога да кажа, че то е такова, каквото трѣбва да бжде т. е. отлично, защото до сега въ него се говореше за разбирателство между народитъ и обичъ единъ къмъ другъ. Повечето коментарии сж излишни. Остава само да Ви пожелаая grandegan sukceson и помоля редакц. комитетъ да се грижи за редовното излизане и главно да пази тоя духъ, въ който до сега е излизало списанието.

Рахово, 10.IV.926 г.

Коцевъ.

До _____

_____
_____
_____

Въ _____

Редовното излизане на списанието зависи отъ
исправността на настоятелите му. Нека тия пос-
леднитъ се отчетатъ въ най-скоро време.

Д-вата да заставятъ дописниците си да се от-
четатъ най-късно на конференцията.

◎ ЦЕНА 3 ЛВ. ◎

Годишенъ абонаментъ 30 лв.

Урежда редакционенъ комитетъ.